

РЕЦЕНЗИЯ

От: *Доц. д-р Искра Маринова Пантелеева*
Стопанска академия „Димитър А. Ценов” – Свищов
Професионално направление 3.8. Икономика
Научна специалност: Икономика и управление (Индустрия)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност* в УНСС.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1334/30.04.2025 г. на Ректора на УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Евелина Бойкова Ван Менсел*
Тема на дисертационния труд: *„Изграждане на рамка за подкрепа на социалните предприемачи от университетите”*
Научен ръководител: *Доц. д-р Зорница Борисова Йорданова*

1. Информация за дисертанта

Евелина Бойкова Ван Менсел се е обучавала по докторска програма *„Икономика и управление (Индустрия)”* към катедра *„Индуриален бизнес“*, на УНСС по *научна специалност „Икономика и управление (Индустрия)“*, *Професионално направление 3.8. Икономика*. Зачислена е в докторантура със Заповед на Ректора на УНСС №572/09.03.2021 г. Обучението е осъществено в *редовна* форма, субсидирано от държавата, през периода 23.02.2021 г. – 25.04.2025 г. Дисертантът е положил успешно определените изпити; изпълнил е всички дейности и задачи, предвидени в индивидуалния учебен план, представил е публикациите, формиращи необходимия брой точки, съгласно минималните национални изисквания за ОНС „доктор“. На

това основание Евелина Ван Менсел е отчислена с право на защита, съгл. решение на Катедрения съвет на катедра „Индустриален бизнес (Протокол № 10/11.04.2021 г.), решение на Факултетния съвет на Бизнес факултет (Протокол № 8/28.04.2025 г.) и Заповед на Ректора на УНСС №1319/30.04.2025 г.

Евелина Ван Менсел е родена на 09 ноември 1984 г. През 2007 г. е придобила ОКС „Бакалавър“ в Портсмутски университет, специалност „Хотелски мениджмънт“. Тя притежава магистърска степен по Бизнес администрация за управленски кадри, получена през 2016 г. в Американски университет в България. През трудовата си кариера Евелина Ван Менсел е била основател/собственик на една от първите в България агенции за услуги тип таен клиент „Face Off Bulgaria – The Mystery Shopping Company“ (октомври 2006 г. – юли 2012 г.); Генерален мениджър, Оперативен център – София „Хелион Рисърч“; (юли 2012 – април 2020); преподавател по Маркетинг в Американски университет в България и в Бизнес училище за бизнес компетенции (Януари 2020 г. – досега).

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 243 стр. В структурно отношение включва: увод – 16 стр., изложение (4 глави) – 175 стр., заключение – 4 стр., списък с таблиците (25 бр. таблици), списък с фигурите (16 бр. фигури), библиография и приложения (4 бр.). Използваната литература обхваща 490 източника, от които 25 – на български език, и 465 – на английски език.

• *Актуалност на темата, целта, задачите, обекта, предмета, основната теза на дисертационния труд*

В **увода** е подчертана актуалността на темата, изведена на базата на множество аргументи и позовавания на достигнато научно познание по проучваната проблематика. Дефинирани са кратко, точно и ясно целта, обектът, предметът и задачите. Рамкирано е доказването на основната изследователска теза чрез 5 хипотези, които са добре формулирани. Очертан е обхватът на използваните източници на данни и изследователските методи. Анонсирани са въведените ограничения и някои възможности за бъдещи изследвания. Сполучливо е визуализирана структура на дисертационния труд. Прави добро впечатление предварителното насочване на вниманието към основните съдържателни и приносни моменти.

Целта на дисертационния труд е да се създаде и утвърди рамка за подкрепа на социалните предприемачи чрез съществуващите вътрешни и външни университетски ресурси. Целта е формулирана ясно и точно. За постигането ѝ са обособени 6 изследователски **задачи**, изпълнението на които следва логическата последователност от стъпки – от проучване и

синтезиране на генерираното научно познание до конструирането на методология, верифицирането на хипотези и оформянето на концептуалната рамка и пътната карта. Задачите позволяват постигането на основната цел и доказването на изследователските теза и хипотези.

Обект на изследване са социалните предприемачи. Той е допълнително разширен, включвайки в него и организации от подкрепящата екосистема и по-конкретно – университетите. Точно е фиксиран обектният обхват, изключващ другите видове предприемачество. **Предмет** на изследване са механизмите, които университетите прилагат и биха могли да развият в подкрепа на социалните предприемачи. Обектът и предметът са добре формулирани и обосновани, пряко кореспондират с представените основни теоретични моменти и емпирични проучвания.

В дисертационния труд се застъпва **тезата**, че социалните предприемачи се сблъскват с предизвикателства, различни от тези на бизнес предприемачите в техния стремеж да решават сложни социални проблеми, като легитимност, отклонение от мисията, оценка на въздействието, привличане на импакт финансиране, които могат да бъдат преодоляни чрез целенасочена и структурирана подкрепа от университетите. За доказване на тезата са формулирани 4 изследователски **хипотези**.

Първата глава е *теоретична*, с дискуссионен характер, изясняваща съдържателния обхват на постигнатото научно познание. Направен е теоретичен преглед и е въведена терминологична яснота по отношение на ключови жалони и базови различията в използвания понятиен апарат. Изясняването на съществените аспекти на социалните предприемачи е направено в контекста на еволюционното развитие на социалното предприемачество, през призмата на социалната икономика. На тази основа са изведени и най-важните специфични предизвикателства пред социалните предприемачи. Следващата теоретична линия е свързана с предприемаческите екосистеми в подкрепа на социалните предприемачи. Дисертантът е изяснил функционирането на предприемаческите екосистеми, подкрепата на социалните предприемачи от страна на участниците в екосистемите и ролята на университетите в предприемаческата екосистема. Последната линия на изследване е насочена към обосноваване на ролята/мястото/позицията на университетите в подкрепа на социалните предприемачи, с акцент върху мотивацията и механизмите за университетска подкрепа.

Втората глава *очертава теоретичните перспективи и представя развитието на формулираните хипотези*. В нея е разгледан SKILL моделът, насочен към подкрепа на социалните предприемачи в пет направления:

устойчивост и мащабиране, знания и информация за социални предприемачи, вдъхновение и идентифициране на възможности, видимост и легитимност, и финансиране. Представена е Теорията на Ефектуацията, като са изяснени последователно основните ѝ принципи: започване с налични средства, изграждане на мрежи, фокусиране върху достъпни загуби, стремеж към контрол на непредвидимото бъдеще и използване на непредвидените обстоятелства на средата коментира набора от средства и изграждащите мрежи. В главата е направен синтезиран преглед на теорията за ученето чрез преживяване, като са дискутирани същностните моменти, характеризиращи отделните етапи на този специфичен процес на учене – конкретен опит, рефлексивно наблюдение, абстрактна концептуализация и активно експериментирание. Накрая са теоретично изяснени способностите на фирмите да откриват, използват и трансформират ресурси в силно динамична среда, за да постигнат конкурентни предимства (способностите за откриване, използване и трансформиране на възможностите). В последния параграф на втора главата са формулирани 8 специфични хипотези, чрез които да се направи по-задълбочен оценъчен преглед на динамичните възможности.

Третата глава е *методическа*. Представена е методологията за систематичен и библиометричен преглед на литературата, конструирана на база предварителен сравнителен анализ на съществуващи методики в подкрепа на социалните предприемачи. Изяснени са методико-организационните аспекти на ресурсно-информационната подкрепа за оценка степента на ангажираност на подпомагащата екосистема (формулиране на изследователски контекст, формиране на извадки от данни, събиране и анализ на данни). На тази база е очертан съдържателния обхват на обучението по социално предприемачество, като са изяснени контекстът на изследването, учебната програма, дизайнът на курса, рамката за компетенции за социално предприемачество и необходимата информационна база. Изяснена е и методологичната рамка за изследване на трансфера на знания за социални предприемачи, дискутирайки контекста на изследването, събирането и анализирането на вторични данни. Главата завършва с представяне на методика за провеждане на фокус групи с университети и социални предприемачи за апробиране на предложената рамка за подкрепа.

Четвърта глава има *резултатно-творчески характер*. В началото е очертан обхватът на ангажираността на екосистемата, като част от рамката за подкрепа на социалните предприемачи. Вградената подкрепа е изяснена във вариациите на: всеобхватна, ориентирана към възможности, частична и разширяваща границите подкрепа. Образователните програми по социално

предприемачество (като част от поддържащата рамка) са представени в три направления: демографски данни, развитие на компетенции, развитие на умения и увереност и интерес на обучаемите студенти. Изяснена е спецификата на трансфера на знания към социалните предприемачи като част от поддържащата рамка в контекста на демографските данни, конструирането на структурен модел и осъществяването на регресионен анализ. Основните констатации са обобщени. Представена е и рамката за подкрепа на социалните предприемачи от университетите (базирана на теоретичното и емпиричното изследване) и на възможностите за нейното прилагане. Фактологичните доказателства за валидиране на рамката за подкрепа са намерили проявление в конструираната пътна карта за прилагане на рамката за подкрепа на социалните предприемачи. Главата завършва с препоръки към заинтересованите страни.

Структурата на изложението е логически издържана, балансирана от гледна точка на обем, позволяваща последователно развитие на изследователската идея и нейното разработване в теоретичен и емпиричен план.

В заключението е направен синтезиран преглед на основните приноси моменти. Подчертана е добавената стойност в различни направления и са очертани възможните ракурси за засилена подкрепяща роля на университетите, успешното им сътрудничество със социалните предприемачи, взаимно-полезните взаимодействия и позитивните резултати.

В дисертационния труд е използван **методологичен и методически инструментариум** с разнороден характер и широк обхват, който е подходящо избран и коректно приложен в съответните части на научното съчинение.

Структурата, вътрешната логика, съдържанието, методическият инструментариум, използваните информационни източници, както и подходящото визуализиране чрез таблици и фигури, са позволили задълбочено изучаване на темата и постигане на изследователски резултати и приноси.

- *Използвана научна литература (оценка на осведомеността на дисертанта по проблематиката, разглеждана в дисертационния труд)*

Темата на дисертационния труд е подчертано актуална, като са налице нарастващи интерес и публикационна активност на изследователите. Дисертантът е проучил значителен брой публикации в библиотечните колекции на световните първични и вторични бази данни, други литературни източници и интернет ресурси. Доказателство за това е богатата библиографска справка. Същевременно, теоретичният изследователски фокус е умело пречупен през призмата на специфичното познание в рамките на отделните

части на дисертационния труд, при позоваване на голям брой източници. Това ми дава основание да твърдя, че дисертантът е много добре осведомен по дисертационната проблематиката, подходил е със смислово разбиране, аналитично и коректно е привел аргументи (чрез препратки към други публикации и изследователски виждания) за своите констатации или твърдения. Литературните източници са ползвани коректно, като са спазени правилата за научна етика.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд представлява самостоятелно и оригинално научно съчинение, с интердисциплинарен характер. Разработката съдържа убедителни доказателства за постигнатите резултати, по-съществени от които са следните:

Научни:

✓ Проучено, систематизирано и обогатено е достигнато познание в областта на социалното предприемачество и ролята на университетите като подкрепяща институция, част от предприемаческата екосистема.

✓ Изследвани, анализирани и оценени са приложимите към предприемаческата проблематика теоретични концепции и модели, на чиято основа е конструирана теоретичната изследователска рамка и са очертани областите и специфичните направления за последващо емпирично верифициране.

✓ Разработени са автори Рамка за подкрепа на социални предприемачи от страна на университетите и Пътна карта за прилагане на рамката за подкрепа на социалните предприемачи от университетите.

Научно-приложни:

✓ Анализирани са съществуващият методически инструментариум и е разработена методика за практическо изследване на възможностите и проявленията на университетската подкрепа за социалните предприемачи.

✓ Апробирана е разработената методика за изследване изграждането на Рамка за подкрепа на социалните предприемачи от университетите. Получени са емпирични доказателства за потвърждение на изследователските теза и хипотези.

✓ Формулирани са изводи и препоръки, които, от една страна, са обвързани с общата методологико-методическа рамка на дисертационния труд, зададена в уводната част, а, от друга страна, са фокусирани към отделните аспекти на верифициране на модела и подкрепящата рамка.

✓ Оформени са препоръки към ключовите заинтересовани страни: социалните предприемачи, университетите, законодателните органи

Постигайки посочените научни и научно-приложни резултати, дисертантът е успял да изпълни поставените цел и задачи, да докаже формулираните теза и хипотези, адекватно да представи в синтезиран вид съответните обобщения и изводи.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд е постигната синергия между теоретично познание и емпирично изследване, допринесла за реализирането на следните приноси:

Научни приноси:

✓ Обогатено е научното познание в специфичен аспект, на база систематизиран критичен литературен преглед на теоретичните концепции и модели в сферата на социалното предприемачество и ключовите институционални играчи в предприемаческата екосистема (университетите).

✓ Въз основа на анализирания теоретична фактология в близо 500 академични статии от световната литература е разработена Концептуална рамка за социалната трета мисия на университетите, с фокус към съществуващите подходи и механизми за създаване на социално и екологично въздействие.

✓ Предложен е нов подход на съчетаване на вътрешните ресурси на университетите като основен участник в подкрепящата социалните предприемачи екосистема (преподаватели, студенти и инфраструктура) с активното ангажиране на външни партньори от екосистемата (НПО, бизнеси и държавни институции). Подходът за комбиниране на вътрешноуниверситетски ресурси и допълнително подкрепящи външни екосистемни активности предоставя широки възможности за засилване на ефективността на университетската подкрепа и допринася за мащабиране и устойчивост на социалните инициативи.

Научно-приложни приноси:

✓ Въз основа на проведено международно емпирично изследване, предоставящо емпирични данни със специфичен географски обхват и покриващо над 700 социални предприемачи от различни страни в Европа и Латинска Америка, са направени анализ и оценка на ефективността на университетските програми за социално предприемачество и на влиянието им върху намерението на студентите да започнат и развият социални инициативи. Доказан е неизследван до момента положителен ефект от университетските програми, свързан със способността на социалните предприемачи да развият собствени инициативи.

✓ Очертани са петте ключови компонента за развитие и устойчивост на социалните предприемачи, и е предложен модел с ясна и структурирана рамка за оценка и развитие на способностите на социалните предприемачи, на база разработен и апробиран SKILL модел.

✓ Преосмислена и аргументирано подчертана е новата подкрепяща роля на университетите като активни посредници между социалните предприемачи и по-широката екосистема (чрез която се осигурява устойчивост на подкрепата въз основа на интегрирани образователни и ресурсни програми).

✓ Конструирана е концептуална рамка и е разработена пътна карта за подкрепа на социалните предприемачи. Акцентът в предложената пътна карта е върху практическото прилагане на концептуалната рамка в университетите и създаването на устойчива екосистема, при поэтапна подкрепа на социалните предприемачи.

Считам, че формулираните приноси отразяват коректно обогатените моменти в областта на научното познание, представени в дисертационния труд. Приемам ги за лично дело на автора.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертационния труд са *разработени 9 съвместни научни публикации на английски език*, 8 от които са приети за публикуване, а 1 е в процес на рецензиране. Съдържанието им е в съответствие с обхвата на дискутираната проблематика. Авторите виждания са апробирани и дисеминирани чрез *2 статии* в списания, реферирани и индексирани в Scopus и други вторични бази данни (статии), и *6 доклада*, публикувани/приети за публикуване в: 1 сборник с университетски трудове (УНСС – София), 4 сборника от международни конференции (УНСС – София; Американския университет в България; Университета „Маастрихт“; Училището по бизнес администрация, Университет на Исландия) и 1 сборник от национална кръгла маса (СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, проект КП-06-Н65/10, финансиран от Фонд научни изследвания на Р България).

В качествено и количествено отношение представените пред научната общност публикации отговарят на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, като формираният от тях брой точки значително надхвърля необходимия минимален брой.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е в обем от 76 стр. В структурно, съдържателно и стилово отношение той е добре оформен и отразява достоверно в синтезиран вид

основните моменти от дисертационния труд: цел, задачи, обект, предмет, теза и хипотези, методологически инструментариум, теоретично и емпирично изследване, постигнати резултати, направени изводи и предложения, идентифицирани приноси. Представени са списък на публикациите по темата на дисертационния труд и декларация за оригиналност.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

В рамките на предварителното обсъждане на дисертационния труд съм направила критични бележки и предложения за промени, като съм удовлетворена от направените промени и от дадените отговори на формулираните от мен въпроси. По отношение съдържанието на дисертационния труд и автореферата мога да направя следните бележки:

- Дисертацията би спечелила, ако след отделните глави бяха направени обобщения и изводи.
- Необходимо е по-добро съдържателно оформяне на приносите.

Моля, дисертантът да отговори на следните въпроси:

– В процеса на интерактивно образователно и бизнес общуване между социалните предприемачи и университетите чия е по-голямата отговорност за инициране на това взаимноизгодно сътрудничество? На социалните предприемачи или университетите?

– Ако съществуват, в какво се изразяват основните различия в емпиричните профили на българските и чуждестранните университети по отношение на потенциал, проактивност и позитивни резултати от сътрудничеството: „университет – социални предприемачи“?

Посочените бележки и зададените въпроси са с уточняващ характер и имат отношение към отделни части от дисертационния труд. Те не омаловажават неговите достойнства и не поставят под съмнение положителната ми оценка. Надявам се натрупаното познание и придобитият опит да бъдат максимално използвани и да послужат като добра основа за следващи изследвания.

8. Заключение

Представеният за публична защита дисертационен труд на тема „Ролята на университетите в екосистемите, които подкрепят социалните предприемачи”, с автор Евелина Ван Менсел, е посветен на проблем, актуален за икономическата наука, висшето образование и практика. Постигнатите резултати и натрупаният практически опит дават основание да се твърди, че дисертантът притежава качества на изследовател и потенциал за развитие в

областта на науката, както и възможности за мултиплициране на знанията и постигане на синергичен ефект чрез прилагането им в практиката. Налице е съответствие с изискванията по отношение на обем, структуриране, логическа и съдържателна обвързаност между отделните части, актуалност, методическа рамка, информационно осигуряване, литературен обхват на проученото научно познание, апробация и верификация чрез емпирична фактология, доказани теза и хипотези.

Предвид изложеното дотук, изразявам **положителната си оценка** за представения дисертационен труд. Дисертант Евелина Ван Менсел отговаря на всички процедурни изисквания, посочени в Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правилника на УНСС относно присъждането на ОНС „доктор”. С убеденост **препоръчвам на Научното жури**, назначено със Заповед №1334/30.04.2025 г. на Ректора на УНСС, **единодушно да присъди на Евелина Бойкова Ван Менсел образователната и научна степен „доктор” по докторска програма „Икономика и управление (Индустрия)”, професионално направление 3.8 Икономика.**

29.05.2025 г.
Свищов

Подпис:
(Доц. д-р Искра Пантелеева)

REVIEW

By: *Assoc. Prof. Dr. Iskra Marinova Panteleeva*

D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov

Field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences

Professional field 3.8. Economics

Scientific specialty: Economics and Management (Industry)

Regarding: dissertation for awarding an educational and scientific degree **“Doctor”** in scientific specialty “Economics and Management (Industry)” at the UNWE.

Grounds for presenting the review: participation in the scientific jury for the defense of the dissertation work according to Order No. 1334/30.04.2025 of the Rector of the UNWE.

Author of the dissertation: *Evelina Boykova Van Mensel*

Topic of the dissertation: *„Developing a framework for university-led support of social entrepreneurs ”*

Supervisor: *Assoc. Prof. Dr. Zornitsa Borisova Yordanova*

1. Information about the dissertation candidate

Evelina Boykova Van Mensel studied in the doctoral programme “Economics and Management (Industry)” at the Department of “Industrial Business” of the UNWE in the scientific specialty “Economics and Management (Industry)”, Professional field 3.8. Economics. She was enrolled in doctoral studies by Order of the Rector of the UNWE No. 572/09.03.2021. The training was carried out in a full-time form, subsidized by the state, during the period 23.02.2021 - 25.04.2025. The doctoral candidate successfully passed the specified exams; completed all activities and tasks provided for in the individual curriculum, presented the publications forming the required number of points, according to the

minimum national requirements for the ESD “Doctor”. On this basis, Evelina Van Mensel was discharged with the right to defend, in accordance with decision of the Department Council of the Department of Industrial Business (Minutes No. 10/11.04.2021), decision of the Faculty Council of the Faculty of Business (Minutes No. 8/28.04.2025) and Order of the Rector of the UNWE No. 1319/30.04.2025.

Evelina Van Mansel was born on November 9, 1984. In 2007, she obtained a Bachelor's degree from the University of Portsmouth, majoring in Hotel Management. She holds a Master's degree in Business Administration for Management Professionals, obtained in 2016 at the American University in Bulgaria. During her working career, Evelina Van Mansel was the founder/owner of one of the first mystery shopping agencies in Bulgaria, “Face Off Bulgaria – The Mystery Shopping Company” (October 2006 – July 2012); General Manager, Operations Centre – Sofia “Helion Research”; (July 2012 – April 2020); Marketing lecturer at the American University in Bulgaria and at the Business School for Business Competencies (January 2020 – present).

2. General characteristics of the submitted dissertation

The dissertation has a total volume of 243 pages. Structurally, it includes: introduction – 16 pages, exposition (4 chapters) – 175 pages, conclusion – 4 pages, list of tables (25 tables), list of figures (16 figures), bibliography and appendices (4). The literature used includes 490 sources, of which 25 – in Bulgarian and 465 – in English.

- *Relevance of the topic, goal, tasks, object, subject, main thesis of the dissertation*

The **introduction** emphasizes the relevance of the topic, derived on the basis of numerous arguments and references to achieved scientific knowledge on the researched issue. The goal, object, subject and tasks are defined briefly, precisely and clearly. The proof of the main research thesis is framed through 5 hypotheses, which are well formulated. The scope of the data sources used and the research methods are outlined. The introduced limitations and some possibilities for future research are announced. The structure of the dissertation is successfully visualized. The preliminary focus on the main substantive and contributing points is impressive.

The **goal** of the dissertation is to create and establish a framework for supporting social entrepreneurs through existing internal and external university resources. The aim is formulated clearly and precisely. To achieve it, 6 research **tasks** have been identified, the implementation of which follows the logical sequence of steps – from research and synthesis of the generated scientific

knowledge to the construction of a methodology, the verification of hypotheses and the formation of the conceptual framework and roadmap. The tasks allow achieving the main goal and proving the research theses and hypotheses.

The **object** of study is social entrepreneurs. It is further expanded, including organizations from the supporting ecosystem and, more specifically, universities. The object scope is precisely fixed, excluding other types of entrepreneurship. The **subject** of study is the mechanisms that universities apply and could develop in support of social entrepreneurs. The object and subject are well formulated and justified, directly correspond to the presented main theoretical points and empirical studies.

The research **thesis** defended in the dissertation states that social entrepreneurs face challenges different from those of business entrepreneurs in their quest to solve complex social problems, such as legitimacy, mission deviation, impact assessment, attracting impact funding, which can be overcome through targeted and structured support from universities. To prove the thesis, 4 research hypotheses have been formulated.

The first chapter is *theoretical, of a discursive nature, clarifying the substantive scope of the achieved scientific knowledge*. A theoretical review has been made and terminological clarity has been introduced regarding key milestones and basic differences in the conceptual apparatus used. The clarification of the essential aspects of social entrepreneurs has been made in the context of the evolutionary development of social entrepreneurship, through the prism of the social economy. On this basis, the most important specific challenges facing social entrepreneurs have been identified. The next theoretical line is related to entrepreneurial ecosystems in support of social entrepreneurs. The dissertation has clarified the functioning of entrepreneurial ecosystems, the support of social entrepreneurs by ecosystem participants and the role of universities in the entrepreneurial ecosystem. The last line of research is aimed at substantiating the role/place/position of universities in support of social entrepreneurs, with an emphasis on motivation and mechanisms for university support.

The **second chapter** outlines the *theoretical perspectives and presents the development of the formulated hypotheses*. It examines the SKILL model, aimed at supporting social entrepreneurs in five areas: sustainability and scaling, knowledge and information for social entrepreneurs, inspiration and opportunity identification, visibility and legitimacy, and financing. The Theory of Effectuation is presented, explaining its main principles sequentially: starting with available means, building networks, focusing on affordable losses, striving to control the unpredictable future and using the unforeseen circumstances of the environment, comments on the set of means and the building networks. The chapter provides a synthetic overview of the theory of experiential learning, discussing the essential moments characterizing the

individual stages of this specific learning process – concrete experience, reflective observation, abstract conceptualization and active experimentation. Finally, the capabilities of companies to discover, use and transform resources in a highly dynamic environment in order to achieve competitive advantages (the capabilities to discover, use and transform opportunities) are theoretically explained. In the last paragraph of the second chapter, 8 specific hypotheses are formulated through which a more in-depth evaluative review of dynamic opportunities can be made.

The **third chapter** is *methodological*. The methodology for a systematic and bibliometric review of the literature is presented, constructed on the basis of a preliminary comparative analysis of existing methodologies in support of social entrepreneurs. The methodological and organizational aspects of resource and information support for assessing the degree of engagement of the supporting ecosystem are clarified (formulation of a research context, formation of data samples, collection and analysis of data). On this basis, the substantive scope of social entrepreneurship training is outlined, clarifying the context of the research, the curriculum, the course design, the framework for social entrepreneurship competencies and the necessary information base. The methodological framework for studying the transfer of knowledge for social entrepreneurs is also clarified, discussing the context of the research, the collection and analysis of secondary data. The chapter ends with a presentation of a methodology for conducting focus groups with universities and social entrepreneurs to test the proposed support framework.

The **fourth chapter** is of a *result-oriented and creative nature*. The scope of ecosystem engagement as part of the social entrepreneur support framework is outlined at the beginning. Embedded support is clarified in the variations of: comprehensive, opportunity-oriented, partial and boundary-expanding support. Social entrepreneurship education programmes (as part of the support framework) are presented in three directions: demographic data, competence development, skills development and confidence and interest of students. The specificity of knowledge transfer to social entrepreneurs as part of the support framework in the context of demographic data, the construction of a structural model and the implementation of regression analysis are clarified. The main findings are summarized. The framework for supporting social entrepreneurs by universities (based on theoretical and empirical research) and the possibilities for its implementation are also presented. The factual evidence for validating the support framework is reflected in the constructed roadmap for implementing the social entrepreneur support framework. The chapter concludes with recommendations to stakeholders.

The structure of the main text is logically sound, balanced in terms of volume, allowing for a consistent development of the research idea and its development in theoretical and empirical terms.

The **conclusion** provides a synthesized review of the main contributions. The added value in various directions is emphasized and possible perspectives for an enhanced supporting role of universities, their successful cooperation with social entrepreneurs, mutually beneficial interactions and positive results are outlined.

In the dissertation work, a **methodological and methodological toolkit** of a diverse nature and wide scope was used, which was appropriately selected and correctly applied in the relevant parts of the scientific work.

The structure, internal logic, content, methodological tools, information sources used, as well as appropriate visualization through tables and figures, have allowed for an in-depth study of the topic and the achievement of research results and contributions.

• *Scientific literature used (assessment of the dissertation's awareness of the issues considered in the dissertation)*

The topic of the dissertation is clearly topical, with growing interest and publication activity among researchers. The dissertation has studied a significant number of publications in the library collections of the world's primary and secondary databases, other literary sources and Internet resources. Evidence of this is a rich bibliography. At the same time, the theoretical research focus is skilfully refracted through the prism of specific knowledge within the individual parts of the dissertation, citing a large number of sources. This gives me reason to assert that the dissertation is very well informed about the dissertation issues, has approached it with a meaningful understanding, has analytically and correctly presented arguments (through references to other publications and research views) for his findings or statements. The literary sources have been used correctly, observing the rules of scientific ethics.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied scientific results

The dissertation is an independent and original scientific work, of an interdisciplinary nature. The development contains convincing evidence of the achieved results, the most significant of which are the following:

Scientific:

✓ The knowledge gained in the field of social entrepreneurship and the role of universities as a supporting institution, part of the entrepreneurial ecosystem, has been studied, systematized and enriched.

✓ The theoretical concepts and models applicable to entrepreneurial issues have been studied, analysed and evaluated, on the basis of which the theoretical research framework has been constructed and the areas and specific directions for subsequent empirical verification have been outlined.

✓ The author's Framework for Support of Social Entrepreneurs by Universities and a Roadmap for the Implementation of the Framework for Support of Social Entrepreneurs by Universities have been developed.

Scientific and Applied:

✓ The existing methodological toolkit has been analysed and a methodology for practical research of the possibilities and manifestations of university support for social entrepreneurs has been developed.

✓ The developed methodology for researching the construction of a Framework for Support of Social Entrepreneurs by Universities has been tested. Empirical evidence has been obtained to confirm the research theses and hypotheses.

✓ Conclusions and recommendations have been formulated, which, on the one hand, are tied to the general methodological framework of the dissertation work, set in the introductory part, and, on the other hand, are focused on the individual aspects of verification of the model and the supporting framework.

✓ Recommendations have been formulated for the key stakeholders: social entrepreneurs, universities, legislative bodies

By achieving the specified scientific and scientific-applied results, the dissertation candidate has managed to fulfil the set goals and tasks, to prove the formulated theses and hypotheses, to adequately present the relevant generalizations and conclusions in a synthesized form.

4. Evaluation of scientific and applied scientific contributions

In the dissertation work, a synergy between theoretical knowledge and empirical research has been achieved, contributing to the realization of the following contributions:

Scientific contributions:

✓ P Scientific knowledge has been enriched in a specific aspect, based on a systematized critical literature review of theoretical concepts and models in the field of social entrepreneurship and the key institutional players in the entrepreneurial ecosystem (universities).

✓ Based on the analysed theoretical facts in nearly 500 academic articles from the world literature, a Conceptual Framework for the Social Third Mission of

Universities has been developed, with a focus on existing approaches and mechanisms for creating social and environmental impact.

✓ A new approach is proposed to combine the internal resources of universities as a major participant in the ecosystem supporting social entrepreneurs (professors, students and infrastructure) with the active engagement of external partners in the ecosystem (NGOs, businesses and government institutions). The approach of combining intra-university resources and additionally supporting external ecosystem activities provides broad opportunities for enhancing the effectiveness of university support and contributes to the scaling and sustainability of social initiatives.

Scientific and applied contributions:

✓ Based on an international empirical study, providing empirical data with a specific geographical scope and covering over 700 social entrepreneurs from different countries in Europe and Latin America, an analysis and assessment of the effectiveness of university programmes for social entrepreneurship and their impact on students' intention to start and develop social initiatives have been made. An unexplored positive effect of university programmes related to the ability of social entrepreneurs to develop their own initiatives has been proven.

✓ The five key components for the development and sustainability of social entrepreneurs have been outlined, and a model with a clear and structured framework for the assessment and development of the abilities of social entrepreneurs has been proposed, based on the developed and tested SKILL model.

✓ The new supportive role of universities as active intermediaries between social entrepreneurs and the wider ecosystem (which ensures sustainability of support based on integrated educational and resource programmes) is reconsidered and argued.

✓ A conceptual framework has been constructed and a roadmap has been developed for supporting social entrepreneurs. The emphasis in the proposed roadmap is on the practical application of the conceptual framework in universities and the creation of a sustainable ecosystem, with phased support for social entrepreneurs.

I believe that the formulated contributions correctly reflect the enriched moments in the field of scientific knowledge presented in the dissertation. I accept them as the author's personal work.

5. Evaluation of dissertation publications

On the topic of the dissertation work, *9 joint scientific publications in English* have been developed, 8 of which have been accepted for publication, and 1

is in the process of peer review. Their content is in accordance with the scope of the discussed issues. The author's views have been approved and disseminated through *2 articles in journals*, referenced and indexed in Scopus and other secondary databases (articles), and *6 reports*, published/accepted for publication in: 1 Research Papers Proceeding (UNWE – Sofia), 4 Conference Proceedings (UNWE – Sofia; American University in Bulgaria; Maastricht University; School of Business Administration, University of Iceland) and 1 National Round Table Proceeding (D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, project KP-06-N65/10, funded by the Scientific Research Fund of the Republic of Bulgaria).

In terms of quality and quantity, the publications presented to the scientific community meet the requirements for acquiring the educational and scientific degree "doctor", as the number of points formed by them significantly exceeds the required minimum number.

6. Evaluation of the abstract

The abstract has volume of 76 pages. In terms of structure, content and style, it is well-formed and faithfully reflects in a synthesized form the main points of the dissertation work: goal, tasks, object, subject, thesis and hypotheses, methodological tools, theoretical and empirical research, achieved results, conclusions and proposals made, identified contributions. A list of publications on the topic of the dissertation work and a declaration of originality are presented.

7. Critical remarks, recommendations and questions

Within the framework of the preliminary discussion of the dissertation, I have made critical remarks and suggestions for changes, and I am satisfied with the changes made and the answers given to the questions formulated by me. Regarding the content of the dissertation and the abstract, I can make the following remarks:

- The dissertation would have benefited if summaries and conclusions had been made after the individual chapters.

- A better content-oriented formulation of the contributions is necessary.

I would like the dissertation candidate to answer the following questions:

- In the process of interactive educational and business communication between social entrepreneurs and universities, whose responsibility is greater for initiating this mutually beneficial cooperation? The social entrepreneurs or the universities?

- If they exist, what are the main differences in the empirical profiles of Bulgarian and foreign universities in terms of potential, proactivity and positive results of the cooperation: "university - social entrepreneurs"?

The above notes and questions are of a clarifying nature and relate to individual parts of the dissertation work. They do not belittle its merits and do not cast doubt on my positive assessment. I hope that the accumulated knowledge and experience will be used to the maximum extent and will serve as a good basis for further research.

8. Conclusion

The dissertation submitted for public defense on the topic “The Role of Universities in Ecosystems Supporting Social Entrepreneurs”, authored by Evelina Van Mansel, is dedicated to a problem that is relevant to economic science, higher education and practice. The achieved results and the accumulated practical experience give reason to claim that the dissertation candidate possesses the qualities of a researcher and potential for development in the field of science, as well as opportunities for multiplying knowledge and achieving a synergistic effect through its application in practice. There is compliance with the requirements in terms of volume, structuring, logical and substantive connection between the individual parts, relevance, methodological framework, information provision, literary scope of the studied scientific knowledge, approbation and verification through empirical factology, proven thesis and hypotheses.

Given the above, I express my positive assessment of the presented dissertation. The dissertation candidate Evelina Van Mensel meets all procedural requirements specified in the Act on Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria and the Regulations of the UNWE regarding the award of the ESD “Doctor”. I strongly recommend that the Scientific Jury, appointed by Order No. 1334/30.04.2025 of the Rector of the UNWE, unanimously award Evelina Boykova Van Mensel the educational and scientific degree “Doctor” in the doctoral programme “Economics and Management (Industry)”, professional field 3.8 Economics.

29.05.2025 г.
Svishtov

Signature:
(Assoc. Prof. Dr. Iskra Panteleeva)